

การศึกษาผลการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมรายวิชา GEN 241 ความ
งดงามแห่งชีวิต หลักสุนทรนาชาติ.

นนทนา บัณฑิตาโสภณ, ศศิธร สุวรรณเทพ และ วรงค์ ถาวรระ.

Proceedings การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยราช
ภัฏกำแพงเพชร (หน้า 59-68). 22 ธันวาคม 2558, จังหวัด
กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยกำแพงเพชร. 2558.

*บทความฉบับสมบูรณ์ตีพิมพ์ใน นนทนา บัณฑิตาโสภณ, ศศิธร สุวรรณเทพ
และ วรงค์ ถาวรระ. (2558). การศึกษาผลการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมรายวิชา GEN
241 ความงดงามแห่งชีวิต หลักสุนทรนาชาติ. Proceedings การประชุม
วิชาการระดับชาติครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (หน้า 59-68). 22
ธันวาคม 2558, จังหวัดกำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยกำแพงเพชร.*

การศึกษาผลการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมรายวิชา GEN 241

ความงดงามแห่งชีวิต หลักสุนทรนาชาติ

Impact of Activity-Based Learning on Students' GEN 241: Beauty of Life
Course (International Programme)

นนทนา บัณฑิตาโสภณ¹

ผศ.ดร.ศศิธร สุวรรณเทพ²

วรงค์ ถาวรระ³

¹ นักพัฒนาการศึกษา, สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

² สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

³ อาจารย์ประจำ, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน
ในรายวิชา GEN 241 ความงดงามแห่งชีวิต หลักสุนทรนาชาติ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษา
ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 213 คน กิจกรรมที่ใช้เป็นฐานในการศึกษา
ครั้งนี้ ประกอบด้วย การทำบ้านดิน การมัดย้อมผ้าจากสีธรรมชาติ และเรียนรู้ธรรมชาติ เครื่องมือที่ใช้ใน
การศึกษา คือ แบบประเมินวัดระดับการเรียนรู้ด้านความงาม ศิลปะ และภูมิปัญญาท้องถิ่น และการนำความรู้

ไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่ม ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีระดับการเรียนรู้ในด้านความงาม ศิลปะ และภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.70) และมีระดับการนำความรู้ในด้านความงาม ศิลปะ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.86) โดยนักศึกษาสามารถนำการเรียนรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม

คำสำคัญ

การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม, ความงดงามแห่งชีวิต

Abstract

The purpose of this study was to investigate the results of activity-based learning applied in class Gen 241: Beauty of Life Course (International Program). All 213 subjects were students who enrolled in the course on the first semester (2015). The activities consisted of three bases: (1) Doing a mud house, (2) Doing tie dye fabric from natural color, and (3) Learning the nature. Survey questionnaires were utilized to collect data about learning level on Beauty, Art, and Indigenous knowledge and application of knowledge for a daily life that related to shelter and clothing. The results showed high level for both parts. The learning level in part of beauty, art, and indigenous knowledge is high ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.70) and the level of application of knowledge in part of beauty, art, and indigenous knowledge is high ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.86). It was concluded that students are able to apply learning results in their study, working and living.

Keywords

Activity-based learning, Beauty of Life

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามบริบทและสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงจากประสบการณ์ของตนเอง โดยผสมผสานความรู้ต่าง ๆ อย่างสมดุล มุ่งเน้นในเรื่องของความรู้ กระบวนการเรียนรู้และการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม รวมถึงการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยผสมผสานสาระความรู้ในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อาจารย์ผู้สอนต้องมีความตื่นตัวและเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับออกไปดำรงชีวิตในโลก ตลอดจนมีความพร้อมด้านต่าง ๆ ดังที่ วิจารณ์ พานิช (1) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้ สาระวิชาหลัก ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพในการดำรงชีวิตและการทำงาน โดยอาจารย์ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากเน้น “สอน” หรือสั่งสอนไปทำหน้าที่จุดประกายความสนใจ ใฝ่รู้ (inspire) แก่ผู้เรียน ต้องเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (facilitate) ในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนจากการลงมือปฏิบัติ (learning by doing) แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจและสมองของผู้เรียน

วิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เน้นให้ผู้เรียนท่องจำ แต่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงและมีบทบาทในการค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์และเรียนรู้จากกิจกรรมที่ได้ทำจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ และการร่วมมือกัน (2) โดย Muhammad Khan และคณะ (2012) ได้ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมเป็นฐานในวิชาฟิสิกส์ ทำให้นักศึกษามีทักษะในการเรียนฟิสิกส์เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ศศิธร ลิจันทร์พร (2014) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเป็นฐานโดยใช้แอปพลิเคชันเพื่อการศึกษาบนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ สื่อการสอนบนแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษา กิจกรรมการเรียนรู้ การติดต่อสื่อสาร อุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ และการประเมินผล และมีขั้นตอนในการศึกษาทั้งหมด 4 ขั้นตอน ได้แก่ การกระตุ้นและให้ประสบการณ์ การให้ความรู้และลงมือปฏิบัติ ผลสะท้อนกลับ และการประเมินผล

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะด้านต่าง ๆ สำหรับออกไปดำรงชีวิตในโลก โดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมที่ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ในรายวิชา GEN 241 ความงดงามแห่งชีวิต หลักสุนทรนาชาติ ซึ่งการเรียนการสอนในรายวิชาให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับคุณค่าและความงามท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม เน้นการรับรู้คุณค่า การสัมผัสความงามและการแสดงออกทางอารมณ์ของมนุษย์รับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าและความงามในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตมนุษย์ เน้นปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ซึ่งผลการศึกษานำไปปรับใช้เพื่อการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในรายวิชา GEN 241 ความงามแห่งชีวิต หลักสูตรนานาชาติ

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ประกอบด้วย การทำบ้านดิน การมัดย้อมผ้าจากสีธรรมชาติ และการเรียนรู้ธรรมชาติ โดยประเมินระดับการเรียนรู้และการนำไปใช้ ในด้าน ความงาม ศิลปะ และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านความรู้จากแหล่งเรียนรู้

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEN 241 ความงามแห่งชีวิต หลักสูตรนานาชาติ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 213 คน

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEN 241 ความงามแห่งชีวิต หลักสูตรนานาชาติ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 213 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบประเมินวัดระดับการเรียนรู้และการนำไปใช้ด้านความงาม ศิลปะ และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านความรู้จากแหล่งเรียนรู้ และใช้คำถามปลายเปิด 2 ข้อคำถาม ซึ่งประกอบด้วย 1) ประเด็นความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้การทำบ้านดินและการมัดย้อมผ้าจากสีธรรมชาติในครั้ง นี้มีอะไรบ้าง และ 2) นักศึกษาสามารถนำเอาประเด็นการเรียนรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างไรบ้าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในรายวิชา GEN 241 ความงามแห่งชีวิต มีขั้นตอนในการศึกษา โดยแบ่งนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ออกเป็น 21 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน แต่ละกลุ่มจะหมุนเวียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้เป็นฐานทั้งหมด 3 ฐานกิจกรรม ประกอบด้วย การทำบ้านดิน การมัดย้อมผ้าจากสีธรรมชาติ และการเรียนรู้ธรรมชาติ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมครบทั้ง 3 ฐานกิจกรรมแล้ว นักศึกษาจะร่วมกันสรุปและสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมผ่านการนำเสนอเป็นรายกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินวัดระดับการเรียนรู้และการนำไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ อายุ สาขาวิชา และระดับชั้นปี ของประชากรที่ใช้ในการศึกษานำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการประเมินระดับการเรียนรู้และการนำไปใช้ ด้านความงาม ศิลปะ และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านความรู้จากแหล่งเรียนรู้

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEN 241 ความงามแห่งชีวิต หลักสูตรนานาชาติ ภาควิชาการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 213 คน ซึ่งข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย เพศ อายุ สาขาวิชา และระดับชั้นปี ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้

ลักษณะข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n= 213)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	144	67.6
หญิง	69	32.4
2. อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	59	27.7
21-25 ปี	154	72.3
3. สาขาวิชา		
วิศวกรรมอัตโนมัติ	26	12.2
วิศวกรรมโยธา	73	34.3
วิศวกรรมคอมพิวเตอร์	66	31.0
วิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์	48	22.5
4. ระดับชั้นปี		
ชั้นปีที่ 2	185	86.9
ชั้นปีอื่น ๆ	28	13.1

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สาขาวิชา และระดับชั้นปี พบว่า ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 ส่วนประชากรที่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มีอายุน้อยกว่า 20 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 และมีอายุระหว่าง 21-25 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 72.3 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 สาขาวิชา คือ วิศวกรรมอัตโนมัติ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 วิศวกรรมโยธา จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 86.9 และศึกษาอยู่ชั้นปีอื่น ๆ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1

2. ระดับการเรียนรู้และการนำไปใช้

การประเมินระดับการเรียนรู้และการนำไปใช้ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความงาม ศิลปะ และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ซึ่งการประเมินระดับการเรียนรู้และการนำไปใช้ด้านความงาม ศิลปะ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วย 3 หัวข้อ คือ 1) นักศึกษาสามารถรับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับ

คุณค่าและความงามในด้านที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้ 2) นักศึกษาสามารถอธิบายเรื่องศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้ และ 3) นักศึกษาสามารถ เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้ ผลการประเมินดังแสดงใน ตารางที่ 2

ส่วนการประเมินระดับการเรียนรู้และการนำไปใช้ด้านความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 หัวข้อ ดังนี้ 1) นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในบริบททางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตจากแหล่งเรียนรู้ 2) นักศึกษาสามารถใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากแหล่งเรียนรู้ และ 3) นักศึกษาสามารถนำ ความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผลการประเมินดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ระดับการเรียนรู้และการนำไปใช้ ด้านความงาม ศิลปะ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

รายละเอียด	n=213		ระดับการ เรียนรู้	n=213		ระดับการ นำไปใช้
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. นักศึกษาสามารถรับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าและความงามในด้านที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้	4.17	0.67	มาก	3.94	0.80	มาก
2. นักศึกษาสามารถอธิบายเรื่องศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้	3.83	0.76	มาก	3.71	0.89	มาก
3. นักศึกษาสามารถเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้	4.19	0.68	มาก	3.92	0.90	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.06	0.70	มาก	3.86	0.86	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินระดับการเรียนรู้และการนำไปใช้ด้านความงาม ศิลปะ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยภาพรวมพบว่านักศึกษามีระดับการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$; S.D. = 0.70) และมีระดับการนำไปใช้ ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.86$; S.D. = 0.86) เมื่อพิจารณาผลการประเมินระดับการเรียนรู้เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสามารถเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.19$; S.D. = 0.68) มีระดับการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมาคือ นักศึกษาสามารถรับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าและความงามในด้านที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$; S.D. = 0.67) และลำดับสุดท้าย คือ นักศึกษาสามารถอธิบายเรื่องศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.83$; S.D. = 0.76) และเมื่อพิจารณาผลการประเมินระดับการนำไปใช้เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสามารถรับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าและความงามในด้านที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.94$; S.D. = 0.80) มีระดับการนำไปใช้มากที่สุด รองลงมาคือ นักศึกษาสามารถเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.92$; S.D. =

0.90) และลำดับสุดท้ายคือ นักศึกษาสามารถอธิบายเรื่องศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่มจากแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.71$; S.D. = 0.89)

ตารางที่ 3 ระดับการเรียนรู้และการนำไปใช้ ด้านความรู้จากแหล่งเรียนรู้

รายละเอียด	n=213		ระดับการเรียนรู้	n=213		ระดับการนำไปใช้
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในบริบททางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตจากแหล่งเรียนรู้	3.98	0.77	มาก	3.98	0.80	มาก
2. นักศึกษาสามารถใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากแหล่งเรียนรู้	4.06	0.76	มาก	3.99	0.87	มาก
3. นักศึกษาสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	4.02	0.86	มาก	3.96	0.91	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.02	0.79	มาก	3.98	0.86	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินระดับการเรียนรู้และการนำไปใช้ด้านความรู้จากแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมนักศึกษามีระดับการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$; S.D. = 0.79) และมีระดับการนำไปใช้ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.98$; S.D. = 0.86) เมื่อพิจารณาผลการประเมินระดับการเรียนรู้เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสามารถใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.06$; S.D. = 0.76) มีระดับการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมาคือ นักศึกษาสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.02$; S.D. = 0.86) และลำดับสุดท้ายคือ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในบริบททางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตจากแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.98$; S.D. = 0.77) และเมื่อพิจารณาระดับการนำไปใช้เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสามารถใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.99$; S.D. = 0.87) มีระดับการนำไปใช้มากที่สุด รองลงมาคือ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในบริบททางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตจากแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.98$; S.D. = 0.80) และลำดับสุดท้ายคือ นักศึกษาสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.96$; S.D. = 0.91)

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ได้รับจากแหล่งเรียนรู้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ได้รับจากแหล่งเรียนรู้ โดยใช้คำถามปลายเปิดจำนวน 2 คำถาม ซึ่งประกอบด้วย 1) ประเด็นความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้การทำบ้านดินและการมัดย้อมผ้าจากสี่ธรรมชาติในครั้งนี้มีอะไรบ้าง และ 2) นักศึกษาสามารถนำเอาประเด็นการเรียนรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างไรบ้าง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

3.1) ประเด็นความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้การทำบ้านดินและการมัดย้อมผ้าจากธรรมชาติ

จากคำถามดังกล่าว ความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากการทำบ้านดิน คือ ได้เรียนรู้ขั้นตอนการสร้างบ้านดิน ซึ่งเริ่มต้นจากการนำส่วนผสม ดิน ทราย และแกลบ มาผสมกันด้วยวิธีการยำ แล้วนำไปอัดเป็นบล็อกดิน หลังจากนั้นนำบล็อกดินที่แห้งไปก่อเป็นผนัง แล้วฉาบผนังด้วยดินที่ผ่านการยำ ในขั้นตอนสุดท้ายนักศึกษาได้เรียนรู้การทำสีทาผนังบ้านดินจากสีดินธรรมชาติ ซึ่งมีส่วนผสมของดินที่มีสี ทรายละเอียด แป้งมัน และน้ำมันพืช นักศึกษาทุกคนได้ลงมือปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอน นอกจากการเรียนรู้ขั้นตอนการสร้างบ้านดินแล้ว นักศึกษายังได้เรียนรู้ถึงประโยชน์ของบ้านดินที่มีความแข็งแรง ทนทาน และบ้านดินยังมีคุณสมบัติในการเป็นฉนวน คือ สามารถใช้เป็นที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่มีภูมิอากาศรุนแรงทั้งหนาวจัดและร้อนจัด ช่วยลดการใช้พลังงานและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ จากกิจกรรมการทำบ้านดิน นักศึกษาได้เรียนรู้ว่าธรรมชาติเป็นแหล่งกำเนิดของวัตถุดิบที่มีคุณค่า และไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อโลกของเรา และเรียนรู้เรื่องการดำรงชีวิตอยู่ด้วยความพอเพียง จากการสร้างบ้านดินสำหรับอยู่อาศัยเอง นอกจากนี้ในการทำกิจกรรมดังกล่าว นักศึกษายังได้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นในการทำงาน เช่น การทำงานเป็นทีม การวางแผน การเสียสละ และการแบ่งงานกันทำ เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย และเกิดมิตรภาพและความสัมพันธ์อันดีขึ้นระหว่างนักศึกษาต่างภาควิชาในระหว่างการทำกิจกรรมอีกด้วย

นอกจากนี้ นักศึกษาได้เรียนรู้การสร้างผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยการย้อมสีผ้าด้วยสีจากธรรมชาติ ซึ่งได้จากเปลือกไม้ รากไม้ แก่นไม้ ใบไม้ ผลและเมล็ด การนำวัสดุที่ได้โดยทั่วไป เช่น ไม้ไผ่ ไม้หนิผ้า หนังกายวง แบบพิมพ์รูปแบบต่าง ๆ ที่ทำขึ้นจากไม้ เป็นต้น มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดลวดลายบนผืนผ้า ได้เรียนรู้ศิลปะ ความคิดสร้างสรรค์ของคนพื้นบ้านในการพิมพ์รูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดลวดลายของผ้าที่ต่างกัน และได้เรียนรู้เกี่ยวกับสารกระตุ้นในการย้อมสีธรรมชาติที่ทำให้เกิดระดับสีต่างกันเมื่อใช้สารกระตุ้นต่างชนิดกัน ซึ่งสารกระตุ้นหรือตัวช่วยที่ทำให้ติดสีที่ได้จากธรรมชาติ เช่น ปูนขาวและปูนแดงที่ใช้กินกับหมากโคลนที่อยู่ในแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นต้น นอกจากนี้ นักศึกษายังได้เรียนรู้ว่าการมัดย้อมผ้าจากสีธรรมชาติ คือ การสร้างสรรค์ผลงานจากธรรมชาติ โดยปราศจากการใช้สารเคมี ภายหลังจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการมัดย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติด้วยตนเอง ทำให้นักศึกษาได้ฝึกความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบลวดลายบนผืนผ้า การวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน และอดทนรอคอยผลงานของตนเอง

ความรู้ที่นักศึกษาได้รับนอกเหนือจากการได้เรียนรู้ การสร้างบ้านดิน และการมัดย้อมผ้าจากสีธรรมชาติแล้ว นักศึกษายังได้เรียนรู้ชนิดพืช ได้สัมผัสถึงธรรมชาติอย่างใกล้ชิด เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับธรรมชาติ การนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ได้เรียนรู้วิถีการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายโดยไม่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยี เรียนรู้วิถีชีวิตแบบพอเพียงในยุคอุตสาหกรรม การทำจิตใจให้สงบ การใช้ชีวิตอย่างช้า ๆ รู้จักสังเกตและรับฟังเสียงจากธรรมชาติที่อยู่รอบตัวมากขึ้น การใช้ธรรมชาติบำบัดความเครียด ความอดทนในการทำกิจกรรมที่ไม่เคยทำมาก่อน การพึ่งพาตนเอง เช่น การล้างจานชามเองภายหลังการรับประทานอาหารเรียบร้อยแล้ว และยังได้ปรับเปลี่ยนมุมมองในชีวิตทำให้มองโลกกว้างขึ้น และลำดับสุดท้ายนักศึกษายังได้เรียนรู้การทำงานด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เห็นถึงกระบวนการในการทำงานจริง ได้เรียนรู้และลงมือทำอะไรใหม่ ๆ การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์ คิดทบทวนในการทำงาน

3.2) การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมมาใช้ในชีวิต

ประเด็นที่นักศึกษาได้จากการเรียนรู้แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิต มีดังนี้ การเรียนรู้ที่ได้จากการสร้างบ้านดินสามารถนำไปต่อยอดสร้างสรรค์ในสาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ และประยุกต์ใช้ในการเรียน เช่น การผสมปูน ก่อก่อดิน และการฉาบ เป็นต้น นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์สำหรับสร้างอาคารบ้านเรือนเพื่อลดความ

ร้อนภายในบ้าน สร้างบ้านพักตากอากาศ โดยการสร้างบ้านใกล้ชิดธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความผ่อนคลาย และ
ร่มรื่น สร้างบ้านสำหรับสัตว์เลี้ยง การเลือกใช้วัสดุในการก่อสร้าง นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้เมื่อออกค่ายอาสา
นอกจากนี้ยังนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ต่อบุคคลอื่นที่สนใจ

สำหรับการนำความรู้ที่ได้รับจากการมัดย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันนั้น
นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพโดยการผลิตผ้ามัดย้อมขาย การทำเสื้อผ้ามัดย้อมใส่เอง
โดยนำเสื้อผ้าเก่าไปทำผ้ามัดย้อมแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ลดค่าใช้จ่ายสำหรับการซื้อเสื้อผ้า นำผ้ามัดย้อมที่
ออกแบบมอบเป็นของขวัญให้กับบุคคลใกล้ชิด จัดเป็นกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายเพื่อให้เกิด
การใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการวางแผนการทำงานอย่างถี่ถ้วน
และนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ให้กับบุคคลใกล้ชิดต่อไป

นอกจากนี้นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการไปปรับใช้ในการดำเนิน
ชีวิตประจำวันได้ดังนี้ ด้านการทำงาน มีสติและสมาธิในการทำงาน ทำงานอย่างรอบคอบมีระบบแบบแผน
การทำงานเป็นทีม ความสามัคคีในการทำงาน รู้จักอดทนกับความยากลำบาก และรับผิดชอบในหน้าที่ของ
ตนเอง ด้านการใช้ชีวิตในสังคม ใช้ชีวิตให้ช้าลง ผ่อนคลายไม่เครียดซึ่งช่วยทำให้สมองปลอดโปร่งและสดชื่น ให้
เวลากับตัวเองได้คิดทบทวนสิ่งที่ได้ทำไป มองสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวมากขึ้น ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย พอประมาณไม่
วิ่งตามกระแสทุนนิยม มีสติและรอบคอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และพึงพาตนเองได้ ลดการพึ่งพาเทคโนโลยี
บริโภคสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเองลดการนำเข้าสินค้า คำนึงถึงความจำเป็นมากกว่าความพอใจ นอกจากนี้
ยังตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และรู้จักการดูแลอนุรักษ์ธรรมชาติให้คงอยู่
ต่อไป

อภิปรายผลการศึกษา

การจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาได้รู้จักคิดวิเคราะห์
และเรียนรู้จากกิจกรรมที่ได้ทำจริง ได้ร่วมกันอภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่มภายหลังจาก
การเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 3 ฐานกิจกรรม ได้แก่ การทำบ้านดิน การมัดย้อมผ้าจากสีธรรมชาติ และการเรียนรู้
ธรรมชาติ โดย Azuka B.F. (2013) ได้ศึกษาวิธีการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมขึ้น ซึ่งประกอบด้วย
การลงมือปฏิบัติ การใช้ชุดหรือกิจกรรมการสอน การเรียนรู้กลุ่มย่อย และการอภิปรายในชั้นเรียน ซึ่งเป็น
รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผลการศึกษาการเรียนรู้จากการปฏิบัติโดยใช้กิจกรรมเป็น
ฐาน พบว่านักศึกษามีระดับการเรียนรู้และระดับการนำไปใช้ด้านความงาม ศิลปะ และภูมิปัญญาท้องถิ่น และ
ด้านความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก ทำนองเดียวกับกับผลการศึกษาของ Shri K. M. และ Badri Y.
(2013) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมเป็นฐานในรายวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผล
การศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองซึ่งได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมเป็นฐาน มีคะแนนค่าเฉลี่ยด้านความรู้ ความเข้าใจ และ
การประยุกต์ใช้สูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งได้เรียนรู้จากการฟังบรรยาย ทำนองเดียวกับกับผลการศึกษาของ Iqbal
S. และ Tayyaba R. (2014) ที่ได้ศึกษาผลของวิธีการสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในรายวิชาวิทยาศาสตร์ ของ
นักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า คะแนนค่าเฉลี่ยด้านความรู้ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การพัฒนาทักษะ
ของกลุ่มทดลองซึ่งใช้วิธีการสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งใช้วิธีการสอนโดยการบรรยาย
นอกจากนี้ Borode B. R. (2014) ได้ศึกษาผลของวิธีการสอนด้วยการบรรยายและการสอนผ่านกิจกรรมที่มีต่อ
ทัศนคติของนักเรียนในการเขียนเรียงความรายวิชาภาษาฝรั่งเศส จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้
เรียนการเขียนเรียงความรายวิชาฝรั่งเศสผ่านกิจกรรมมีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความรายวิชาภาษา

ฝรั่งเศสสูงกว่าก่อนการเรียนการเขียนเรียงความรายวิชาฝรั่งเศสผ่านกิจกรรม การเรียนรู้จากการปฏิบัติโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานช่วยกระตุ้นความรู้ ความเข้าใจ และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันแล้ว Eimear F. et al. (2013) ได้ศึกษาวิธีการสอนและการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมแล้วประเมินความยึดมั่นผูกพันของผู้เรียนและการเรียนรู้ พบว่าการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมและทำให้การเรียนรู้และการสอนสนุกมากขึ้น และการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมทำให้เข้าใจง่ายและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ รัชนิกร ทัพชัย (2552) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน กรณีศึกษาการแก้ปัญหาความก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาระบบการทำกิจกรรมแบบออนไลน์โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 และนักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. กิจกรรมที่ใช้เป็นฐานในการสอนควรมีความหลากหลายและเหมาะสมกับนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำการเรียนรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพของตนเองได้
2. ควรเพิ่มระยะเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม เพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้โดยละเอียด สะท้อนผลการเรียนรู้ และอภิปรายผลการเรียนรู้ร่วมกันมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาผลการเรียนรู้ด้านคุณค่าและความงามของอาหาร โดยการศึกษา รูปแบบกิจกรรมที่ใช้เป็นฐานที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- รัชนิกร ทัพชัย. (2552). การพัฒนาระบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน กรณีศึกษาการแก้ปัญหาความก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21. มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ศศิธร ลิจันทร์พร. (2014). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเป็นฐานโดยใช้แอปพลิเคชันเพื่อการศึกษาบนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย. *OJED*, 9(4), 13-26.
- Azuka, B.F. (2013). Activity-based Learning Strategies in the Mathematics Classroom. *Journal of Education and Practice*, 4(13), 8-14.
- Borode, B.R. (2014) Effects of Lecture and Activity based methods on the attitudes of junior secondary school students to essay writing in French. *European Journal of Education Studies*, 6(1), 43-49.
- Eimear, F., et al. (2013). An Activity-based Approach to the Learning and Teaching of Research Methods: Measuring Student Engagement and Learning. *Irish Journal of Academic Practice*, 2(1), 1-24.
- Harfield, T., et al. (2007). Activity-based teaching for Unitec New Zealand construction students. *Emirates Journal for Engineering Research*, 12(1), 57-63.

- Iqbal, S., and Tayyaba, R. (2014). Effect of Activity based teaching method in science. **International journal of humanities and management science**, 2(1), 39-41.
- Muhammad, K., et al. (2012). Impact of activity-based teaching on students' academic achievements in Physics at secondary level. **Academic Research International**, 3(1), 146-156.
- Shri, K.M., and Badri, Y. (2013). Effect of Activity based approach on achievement in science of students at elementary stage. **Global journal of human social science linguistics & education**, 13(4), 11-22.